

TUNTOSARVI

Nro 42-43 1985



TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 42-43/85
11. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Hyvät ystävät	1
Hei ystävät	2
Joulutontun tarina	3
Joulukuusi tuli Saksasta	4
Kun värilamput syttyivät	5
Meillä kaikilla oli mukavaa	6
Lukijan palsta	9
Kuurosokean lahja Namibiaan	12
Uutta aluesihteeritoiminnassa	13
Ajankohtaista	15
Tuntosarven »uusi» nimi on Tuntosarvi	16
Kuurosokeiden hiihtoleiri	16
Taiteilijat ja käsityöntekijät esiin	16

TUNTOSARVI

20.12.1985

Hyvät ystävät

Joulu lähestyy taas kovaa vauhtia. Sen näkee tuolla keskikaupungilla. kaupat ovat täynnä tavaraa ja ihmisiä on liikkeellä valtavasti. Siellä ei oikein voi puhua joulurauhasta.

Täällä yhdistyksessäkkin joulun lähestyminen ja vuoden vaihtuminen merkitsee aina kiireitä, on paljon asioita, jotka täytyy tehdä valmiiksi tämän vuoden aikana. Toivottavasti pystymme kuitenkin hiljentymään joulun viettoon näiden kiireiden keskellä.

Itse aion viettää tämän joulun maalla lapsuuteni maisemissa. Lapsuuden jouluihin kuului aina piparkakkujen ja muiden leivonnaisten tuoksua. Salaperäisiä paketteja alkoi ilmestyä salin nurkassa olevaan koriin. Jouluvälineet aloitettiin hyvissä ajoin, siivottiin, leivottiin ja valmistettiin ruokia. kaikki jouluruoat, laatikot, rosollit, kinkut ja lipäakalat valmistettiin aina kotona. Joululahjoja tehtiin myös paljon itse. Jouluaattona haettiin kuusi metsästä ja sen koristaminen oli aina meidän lasten tehtävä. Aattoon kuului aina myös joulusauna ja sen jälkeen juhla-ateria. Aterian jälkeen me lapset esitimme ohjelmaa, oli runoa ja laulua, tonttuleikkejä ja itse tehtyjä näytelmiä. Kaikki huipentui sitten joulupukin tuloon. Lahjoja ei ollut niin paljon kuin nykyisin, mutta ne olivat sitäkin mieluisempia. Erityisesti mieleeni on jäänyt ne monet kirjat, joita pukin paketeista löytyi joka joulu.

Jouluaamuna noustiin aikaisin ylös, silloin sytytettiin kaikki mahdolliset valot. Myös kotieläimiä muistettiin – hevoset saivat leipää ja lehmät ylimääräisen annoksen väkirehua. Kissa sai aina paketin jo aattoiltana.

Kirkkoon lähdettiin jouluaamuna hevosella ja myöhemmin autoilla. Nyt ovat monet tavat jo muuttuneet, mutta yritän kuitenkin aina omassa kodissani säilyttää jotakin näistä lapsuuden joulutavoista.

Näillä ajatuksilla toivotan Teille kaikille oikein hyvää ja rauhallista joulua.

Kaija Salekari



Hei ystävät!

Terveisiä Espoosta ja Näkövammaisten ammattikoululta. Meille kaikille kuuluu hyvää ja on samanlaista kuin ennen. Vanha koulu ei ole vielä valmis. Siellä vanhassa koulussa on vielä remontti.

Pian joulukuukuu on ovella, joten haluamme toivottaa teille kaikille oikein Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Toivottavat:

Ulla, Mauno ja Toni Kungas

Suomen Kuursosokeat ry:n johtokunta toivottaa kaikille oikein Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta.

Helsingin Kuursosokeiden Yhteiskunnallinen Piiri vietti pikkujoulu 5.12.1985. Meillä oli jouluglöggit, kahvia ja joulutorttuja, piparkakkuja ym. muuta mukavaa.

Kerho jatkaa kokoontumisiaan taas ensi vuonna. Vetäjänä on Sointu Koskinen.

Toivotamme kaikille lukijoillemme Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta.

Marja ja Matti Heinonen
Helena Katajamäki (tulkki)
Merja Rouhiainen
Markku Siren
Oiva Maksimainen
Pekka Jokelainen
Pirjo Aflecht
Pekka Kasurinen
Hilkka Kasurinen
Onni Rajala
Marja-Liisa ja Martti Avila
Sointu Koskinen

Joulutontun tarina

Joulutonttu ei ole kovinkaan vanha keksintö. Ensimmäiset joulutontut tavattiin vasta vajaat sata vuotta sitten. Oli suomalaisilla jo aiemmin ollut kaikenlaisia muita tonttuja esimerkiksi kotitonttu, joka asusti riihessä ja jyvääitoissa. Nämä vanhat tontut kuviteltiin kuitenkin vanhoiksi ukonkäppänoiksi. Nykyaikaiset tontut ovat nuoria poikia ja tyttöjä.

Ensimmäisen kerran joulutonttu esiintyi Kustaa Vilkun Vuotuisen ajantiedon mukaan Ruotsissa 1871. Tuolloin Viktor Rydberg kirjoitti joulukertomuksen. Kertomuksessa joulumaahinen tuli ja otti mukaansa pienen yksinäisen pojan jakamaan joululahjoja. Muutaman vuoden kuluessa tarina ilmestyi kuvitettuna kirjassena. Kuvat oli piirtänyt Jenny Nyström, josta tuli myöhemmin kuuluisa postikorttien piirtäjänä ja kirjojen kuvittajana. 1895 tämä kirja ilmestyi suomeksi käännettynä.

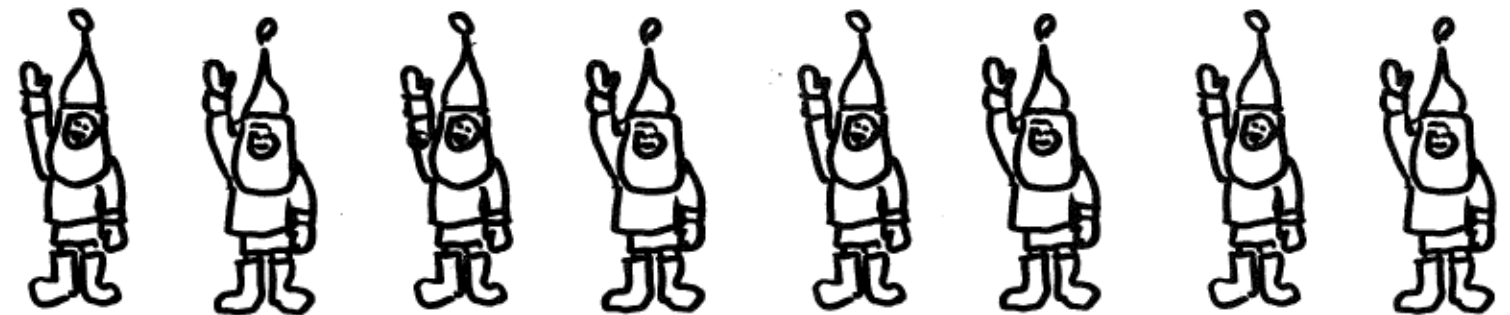
Jo kerran tätä ennen oli kuitenkin joulutonttu esiintynyt suomalaisella

näyttämöllä. 1881 pidettiin Helsingissä Ylioppilastalolla Suomalaisen teatterin hyväksi suuri arpajaisjuhla. Muun ohjelman ohella esiintyi myös 12 lapsen tontturyhmä. Idea oli saatu Ruotsista.

Jenny Nyströmin mielessä hänen piirtäessään pientä piippalakkista joulutonttua oli vanha kotitonttu. Vuosien kuluessa tästä hyväntahtoisesta tontusta, jolle jouluna vietiin oma puurolautanen riiehen kiitokseksi, tuli joululahjoja jakava tonttu.

Korvatunturista tuli tonttujen asuinpaikka 1927. Tarton rauhassa 1920 Korvatunturi tuli yleiseen tietoisuuteen, koska sen laelle pystytystä rajapyykistä lähti suora rajaviiva kohti Petsamo. Yleisradion lastentunnilla 1927 Markus-setä esitti, miten Korvatunturilla asustaa joulupukki tonttuineen ja miten ne kuulevat lasten lahjatoivomukset.

TP



Joulukuusi tuli Saksasta

Joulukuusi, joka nykyään on lähes jokaisessa suomalaisessa kodissa jouluna, on vain sata vuotta vanha tapa. Jo aiemminkin saattoi joilla-kuilla olla joulukuusi, mutta vasta 1870-1880-luvuilla tapa levisi yleisemmin talonpoikien keskuuteen.

Kustaa Vilkuna, joka asiaa on tutkinut, pitää ns. Lutherin kuusta meidän joulukuusemme kantaisänä. Martti Lutherhan oli saksalainen uskonpuhdistaja, joka kirjoitti mm. Katekismuksen. Saksan luterilaisten parissa on levinnyt jäljennös taulusta, jossa Martti Luther perheineen viettää joulua Saksassa 1536. Taulussa Luther on seurueineen pöydän ääressä laulamassa jouluvirsiä ja pöydällä on kuusi, siinä loistavat kynttilät sekä enkelinkuva latavassa.

Suomessa tuo kuva julkaistiin 1878 Kyläkirjaston kuvalehdessä. Kuvan alla kerrotaan, että joulukuusi on ollut tapana Saksassa jo hämäristä muinaisajoista asti. Joulukuusi Lutherin pöydällä oli vain taulun 1845 maalanneen taitelijan mielikuvitusta. Hän halusi maalata pöydälle



joulukuusen, koska tuolloin Saksassa oli kaupunkilaistalouksissa moinen tapa.

Koska Suomessa Lutheria ihailtiin suuresti, haluttiin myös joulukuusi-asiassa seurata Lutherin esimerkkiä. Eihän täällä tiedetty tuolloin, että maalauksessa oleva joulukuusi oli vain taitelijan omaa keksintöä. Niinpä täälläkin haettiin kuusi sisälle ja koristeltiin se kynttilöin ja lipuin ja lisättiin latvaan tähti.

Täysin outo ei kuusen tuonti sisälle kuitenkaan suomalaisille ollut. Jo pitkään oli ollut tapa pystyttää juhanus-, hää- ja nimipäiväkuusia. Paikoin Lounais-Suomessa nimipäiväkuusi tuotiin tupaan sisälle ja sen oksille ripustettiin nimipäivälahjat ja paperikoristeita. Ilmeisesti ensimmäiset joulukuusetkin olivat tämän perinteen mukaisesti henkilökohtaisia. Tällainen tapa luonnollisesti kulutti runsaasti nuorta taimikkoo ja ehkä siksi on kuljettu, puuta säästääkseen, kohti yhtä yhteistä joulukuusta.



Kun värilamput syttyivät

Keväällä 1927 tuli rakas Elsi-tätini yllättäen miehensä kanssa Amerikasta kotiseudulleen Karhulan Popinniemeen, josta oli ollut poissa kaksitoista vuotta. Sinä kesänä he rakensivat upean talon Popinniemeen. Minä olin silloin viisivuotias ja touhusin kovasti rakennuksella mukana. Pian talo olikin valmis. Yläkerassa oli myös huoneet. Tati ja setä menivät yläkertaan asumaan ja alakertaan otettiin vuokralaisia.

Tätini talo oli lähellä kotiani, joten kävin siellä joka päivä, ja usein olin yötäkin. He pitivät minusta, koska heillä ei ollut omia lapsia.

Kesä kului nopeasti tädin ja sedän kanssa puuhaillessa. Syksykin vaihtui pian talveksi ja joulukuusi lähestyi.

Vihdoin koitti jouluaatto. Olin taas tätini luona, kun Anselm-setä toi kamariin ison ja kauniin joulukuusen. Katselin mielenkiinnolla, kun Elsi-täti ja Anselm-setä koristelivat kuusta. Heillä oli kauniita koristeita, joita he olivat tuoneet Amerikasta, oli kultapalloja, jääpuikkoja, kelloja ja enkeleitä. Viimeiseksi setä asetti kuusen oksille sähkölamput ja latvaan tähden.

Kun illan hämärtyessä lamput sytytettiin, oli hämmästykseni suuri. Lamput loistivat monin eri värein luoden sadunomaisen tunnelman. En ollut koskaan nähnyt mitään niin kaunista. Kun tati kattoi vielä kahvipöydän aivan joulukuusen viereen, oli tunnelma todellakin satumainen, ja kahvikin oli kuin taikajuomaa eriväristen lamppujen loisteessa.

Sitten menimme tädin ja sedän kanssa minun kotiin viettämään aat-toilta. Saimme nauttia äitini laittamia herkullisia ruokia ja kahvia.

Viimein tuli illan kohokohta joulupukki. Pukki muisti meitä kaikkia lahjoilla. Tati oli tuonut joitakin lahjoja myös Amerikasta. Kun avasin paketteja, löytyi niistä aina jotakin yllättävää. Suurin yllätys oli 25 cm pitkä kaksipuolinen huuliharppu. Siihen aikaan oli ihmeellistä omistaa sellainen soittopeli varsinkin pienen polvenkorkuisen taaperon. Se oli minulle todellakin suuri aarre.

Joulupäivänä olimme kaikki tädin ja sedän luona. Tati laittoi oikein amerikkalaisen jouluruokapöydän, josta minulle pojavesselille ei jäänyt mieleen muuta kuin tätini valmistama kuohuva ja makea joulukalja. Taustamusiikkina soi äänilevyiltä kauniit joululaulut. Kuusen valot loistivat ja pöydällä paloivat elävät kynttilät luoden juhlatunnelmaa. Illalla joimme vielä joulukahvit ja nautimme tädin valmistamia joululeivonnaisia.

Se joulukuusi oli minulle valoisa ja mielihyvä. Sitä joulua muistan aina lämmöllä ja kaihomielin. Se oli joulukuusi 1927. Seuraavana jouluna eivät tati ja setä enää olleetkaan Suomessa, sillä syksyllä 1928 he palasivat takaisin Amerikkaan.

Eero Jäntere

Meillä kaikilla oli mukavaa

Kuvasarja Aulangon pikkujoulu viikonvaihteesta



orkesterilla riitti töitä...



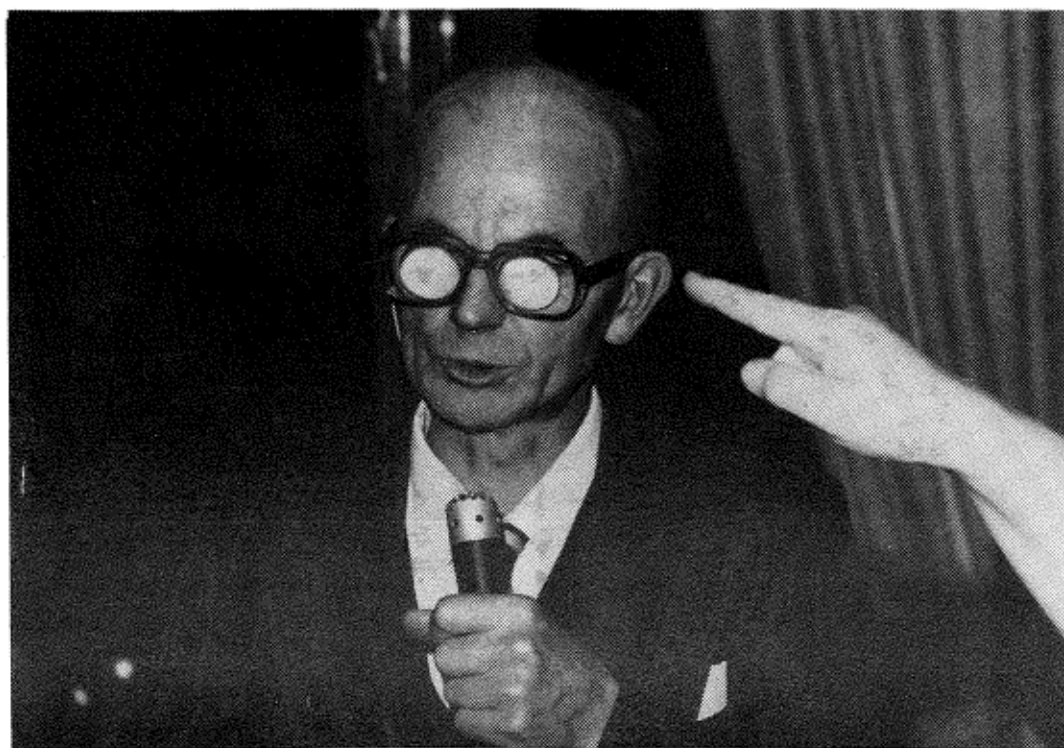
mitähän lahjapaketista mahtaa löytyä...



ruoka maistui juhlovassa ympäristössä...



laulua kuultiin sekä kuoron...



että solistin esittämänä...



ja seuraavana aamuna luettiin päivän lehteä

Lukijan palsta

Enkelten laulu

Minä hetkisen uinahdin vain.
Unta ihanaa nähdä mä sain.
Oli kesän maa,
luonto loistava tuoksuaa,
valkopuvussa venheessä sousin.
Aamuaurinko kultainen nousee,
sulosointuja tuulonen toi,
laulu enkelten kirkkaana soi.
Vire vienoinen venhettä vie,
liekö pitkä viel purtesi tie.
Rauhan valkamaa vielä ei näy.
Kohti kotia kulkuni käy.

Tämän runon lähetti Liisukka Koivisto. Se on omistettu hänen ystävänsä Maria Siirtosen muistolle.

Kerttu Ylimattila Muoniosta haluaa omistaa tämän runon kiitokseksi kaikille niille, jotka muistivat häntä hänen 60-vuotissyntymäpäivänään 4.4.1985.

Iloitse tästä päivästä,
sillä se on elämä itse,
aitona ja sykkivänä.

Sen kaari on lyhyt,
mutta siinä on kaikki
mikä on totta ja oikeaa
ihmisen elämässä.

Eilinen on vain unta
ja huominen kangastusta.
Käytä hyvin tämä päivä,
niin jokainen eilispäivä
on onnellinen unelma
ja jokainen huominen
ihana toivo.

Iloitse tästä päivästä
ja tervehdi sen
nousevaa aurinkoa.

Runo

Oi missä on Ahvenan maa.
Oletko kuullutkaan,
missä on Ahvenan maa?
Sitä jos pääsisi katsomaan,
mutta mistä sen ystävän saa,
joka mua sinne ohjastaa.
Sieltä löydän runon vanhan,
jos en löydä vanhaa
keksin uuden kumminkin.
Se aivan helppoa vaan
kysymyksessä on Ahvenan maa.
Itämeri kallioihin vaahtona pauhaa,
ikävät myös sydämestään
pois kaivaa.

Hilkka Kasurinen

Vitsi

Jaska tuli vanhan ajan maalaiskauppaan ja kauppias kysyi häneltä: Mitenkäs se Jaskan aika kulluu? No, kulluuhhan tuo, vaan ohan siinä kestämistä. Nuorimmat lapset ovat uhmaijässä, vanhemmat murrosijässä, eukko vaihevuosissa ja itelläni viidenkymmenen villitys.

Navetan juhla

Tässä kiehuu tee,
härkä hymyilee,
suutaan nuoleksii lehmä,
emännällä hiki helmeilee.
Pikku vasa tuttisuu, killisilmä
tähtipää, huutaa mää ja huutaa
möö.

Maanantaina makkarat tehtiin.
Tiistaina tikut vuoltiin.
Keskiviikkona keitto keitettiin.
Torstaina tupaann kannettiin.
Perjantaina perheelle annettiin.
Lauantaina liemi latkittiin.
Sunnuntaina suu pyyhittiin.

Nämä kansanrunot on lähettänyt Alpo Sipola.

Muistorunoja nuorisolle

Sinisilmä, nätti tyttö
niin kuin kukka luomessa.
Missä lienee ystäväsi, vai
onko koko Suomessa.

Saanko sua muistella,
kun yksin istun illoin.
Saanko sydän suruin
luokses tulla silloin.

Kolme oksaa on omenapuussa.
Usko, toivo ja rakkaus.
Yhden annan sinulle,
mi ompi rakkaus.

Kukkaset kuihtuvat kastelematta,
tyttöset poikia suutelematta.
Oi miten ilkeä onkaan se poika,
joka tyttöä halaa,
eikä suudelmallaan koita.

Tumma lempii tulisesti,
vaalea niin herttaisesti.
Tumma iäks ihastuu,
vaalea vain hetkeksi rakastuu.

Kerran on elossa ihminen nuori.
Kerran vain kukkii kesässä tuomi.
Kerran voi lempiä puhtahasti.
Kerran voi pettyä niin katkerasti.

Kun kulkee koskessa kuohu,
niin kulkee elomme tie.
Mut sydän ei syömistä luovu,
jos vain rakkautta kylliksi lie.

Taas jälleen koittaa kevät,
siksi meidän silmämme hymyilevät.

Jos sinä saat äkäisen ukon,
niin pirä itse valta,
nuku itse sängyssä ja
ukko sängyn alla.

On rakkauden ikävä
aivan huono tauti,
kun siihen kuolee seisaalleen
ja silmät jääpi auki.

Aili M.-K.



Upseerikerholla soi

Tulipas fiilinki päälle kun päätin lähteä Hennalan varuskunnan alueella olevaan upseerikerhoon Lahdessa. Siellä vietettiin Enson eläkeläiskerhon pikkujoulua. Siihen kerhoon tää kulkuripoikakin kuuluu, kun on sitä firmaa viimeksi palvellut liki 10 vuotta ennen kuin jäin oloneuvoksen tittelille. No juu, oli oikein hieno paikka. Oli puuroa, kahvia, pukki ja hienoa ohjelmaa: laulua ym. Arpakin maksoi vain markan kipale ja palkintojakin vissiin sata. Potkihan se onnetar: sain peräti annansilmä-kukan ja pikkikin muisti koiralla, jossa oli hammastikkuja, juu. Katos, kyllä koiraa aina koiran tuntee, haha, vaikka enhän mä sitä pikkua potkassu, vaikka se vei kotivääpelin tanssiin. Mä nappasin heti toisen ja niin sitä mentiin ja haitari soi oli oikein Gasotto-peli.

Näin sitä pitääkin. eihän sitä enää kehtaa pallia halata koko päivää. Voi, voi, voi, olisipa ollut Hesän sutjakkaat tähdet mukana, niin olis papparaiset saaneet kunnon vauhtia parketilla. Täkäläiset immeiset kun ovat polvikipeisiä, niin oli vähän valinnanvaraa, mutta olihan joka kipalelle ainakin.

Joo, kyllä vauhdikas meno nuorentaa. Multakin putos polkassa 10 vuotta ja valssissakin viisi, joten olenhan mä taas nuori ja nätti niin kuin ennen vanhaan tyttöaikoinani. Heh, juu näinhän ne ikinuoret aina elämän valssia vetää. Ei siinä suru kauan viihdy viedessä, laventeli vaan tuoksuu ja haitari soi. Se on tä-

män iloisen, pirteän kerhon julkinen salaisuus. eivätkä ne laulutkaan ole suruista tehty vaan iloinen helinä kaikaa niistäkin. Se käypi sisimpään. Oli siellä paljon tuttujakin. Niin ne vielä muistivat, vaikka pitkään aikaan en ole mukana ollutkaan niissä pikkujouluissa. Sellaista oli kerholla: iloista ja mukavaa.

Mutta niin oli Hämeenlinnassakin. Siellä niitä tähtiä vasta olikin ja minäkin pyrstötähtenä mukana, juu. Ja olihan siellä se lehden »hymypoika», juu. Se käyttää TP-tunnusta, mutta nyt tuli sitten ylennys: Hymypoika. Katos äsken oli niin hempeen nätti kuva lehdessä, jotta voi, voi. Oli sitä lempeetä katsella todella upeaa kuvaa ja hyvää kirjoitusta. No, tulihan sanottua, juu. Eipä silti, enhän mä oo huomannu, että mun vieressä kukaan osaisikaan murjottaa. Paitsi silloin jos minä en laula, hehe.

No, nää on niitä elämän tähtihetkiä. Iloita ja tuottaa iloa muillekin, milloin ohjelmalla, milloin kirjoituksilla tai kursseilla ja leireillä. Se pitää ikinuorena.

Kyllä Aulangolla joulu jäi mieleen kauniina muistona ja oli nätti paikka. Kyllä se tunnelma oli kovasti lämmin ja aito. Ei sieltä puuttunut edes huumorin ymmärrystaito ja tanssi oli niin lempeen aito.

Kovasti vain kiitoksia vielä kerran kaikille ja oikein iloista joulumieltä kotijouluun ja onnea ja menestystä alkavalle vuodelle 1986.

Lämpimin terveisin

Ossi Rajala

Kuurosokean lahja Namibiaan

Ari Suutarla

Sain eräältä kuurosokealta kirjeen ja tehtävän. Hän kirjoitti pistekirjoituksella näin:

– »Lähetän tässä kirjeessäni pienen rahalahjan 10 mk. Se on pienessä pistekirjoituspaperikotelossa. Tutki se tarkkaan, ja ota se 10 markan paperiraha. Pane se Namibian sokeitten auttamiseen postitilille, joka on aina ollut Kirkkopostissa. Minulla ei ole muuta rahan lähettämisen mahdollisuutta. – Sinä toimita tuo raha vaikka vaimosi kautta. Se on samalla joululahja. – Jos jokainen 400 kuurosokeaa lähettää vaikapa vain kymmenen markkaa, niin auttamisraha olisi jo 4000 mk. Se olisi suuri raha Namibian sokeiden kirjapainamiseen...»

Ainakin minua tämä lahja ilahdutti. En onneksi tarvinnut vaimon apua. Vein sen kymmenmarkkasen itse opaskoirani kanssa postiin Namibian näkövammaistyön postisiirtotilille nro 357510-5.

Miten oikeassa kirjoittaja onkaan? Jos kaikki Suomen 400 kuurosokeaa tekisivät näin, apu olisi todella suuri. – Nyt saamani kymppi ei toki ollut ensimmäinen eikä varmasti viimeinen kuurosokean laittama tänä vuonna.

Lahjoituksia on tullut paljon, suurempia ja pienempiä.

Elokuussa painettiin Näkövammaisten Keskusliiton kirjapainossa Lutherin Vähäkatekismus ambokielellä pistekirjoituksella ja lähetettiin Namibiaan. – nyt aletaan täällä painaa katekismukseen liittyvää kristinoppia.

Muutamat näkövammaiset ovat Engelan koulussa oppineet pisteitä. Mutta ongelma on, kun heillä ei ole omalla äidinkielellään mitään lukemista pistekirjoituksella. – Tässä on meidän suomalaisten mahdollisuus auttaa ja palvella.

Omasta puolestani kiitän kaikkia Tuntosarven lukijoita Namibiaan suunnatuista lahjoista – niin rahasta kuin rukouksesta heidän puolestaan. Korostan, että säännöllisyys – ei niinkään määrä – on molemmissa suhteissa voimaa.

Uutta aluesihteeritoimintaa

Terhi Pikkujämsä

Vaasan piirin aluesihteerin Sinikka Kanerva on aloittanut työnsä 28.11.1985. Nyt aluesihteerit on seitsemän ja lisäksi johtava aluesihteerin.

Vaasan piirin alueeseen kuuluu Satakunnan, Vaasan ja Etelä-Pohjanmaan keskussairaalaapiirit. Alueen toimisto sijaitsee Vaasassa Vaasan Näkövammaisten toimintakeskuksessa, osoite Hovioikeudenpuistikko 20 B 33. Vaasan aluesihteeripiirin muodostaminen vaikutti myös Tampereen ja Helsingin aluesihteeripiireihin. Helsingin alueelta siirtyi Päijät-Hämeen keskussairaalaapiiri Tampereen aluesihteeripiiriin.

Vaasan piirin kuurosokeiden määrä on vähän pienempi kuin muissa piireissä. Aluesihteerin joutuu hoitamaan sillä alueella sekä suomenkieliset että ruotsinkieliset asiakkaat, joten alueen kaksikielisyys lisää työmäärää. Toivomuksena on myös että hän toimii myös muualla Suomessa asuvien ruotsinkielisten kuurosokeiden aluesihteerinä. Suunnitelmissa olisi lähivuosina vielä saada kaksi aluesihteeria lisää, jolloin alueet pienenisivät ja ennättäisi paremmin hoitaa oman alueensa asioita.

Aluesihteerin on jokaista alueensa kuurosokeaa varten. Jos sinulla on pulmia ja ongelmia, niin ota rohkeasti yhteyttä omaan aluesihteerisi.

Jos et kiireellisissä asioissa tavoita omaa aluesihteeria, niin voit ottaa yhteyttä minuun tänne keskusteluun.

Olisi mukavaa jos voisitte kertoa omista toiveistanne, millaista toimintaa, kursseja jne. haluaisitte järjestettävän. On tärkeää että kerotte omat mielipiteenne ja toiveenne, jotta voimme kehittää ja suunnitella toimintaa tarpeiden mukaan.

Toivon, että vuosi 1986 muodostuisi hyväksi vuodeksi. Alueelliset kerhot ja tapaamiset ovat alkaneet Helsingissä, Joensuussa ja Kuopiossa. Tarkoitus olisi että kerhotoiminta laajenisi myös muille alueille, Ouluun, Jyväskylään ja Tampereelle. On tärkeää, että järjestyy mahdollisuus tavata muita kuurosokeita. Yhdessä suunnitellen voi kehittää omaa alueellista toimintaa.

Vuonna 1986 on suunnitelmissa järjestää useampia kursseja kuin edellisenä vuonna, jos vain saadaan rahaa anomusten mukaisesti. Hakeutukaa mukaan kursseille ja leireille. Mahdollisuuksia löytyy opiskelemaan ja virkistykseen. Toivomuksena olisi, että suunnittelisitte ajoissa milloin kurssille haluatte, ja ilmoittaisitte siitä aluesihteerillenne.

Toivotan kaikille HYVÄÄ ALKA-VAA VUOTTA.

Aluesihteeripiiri

Helsingin alue
Päivi Turunen
Töölönkatu 15 E 101
00100 Helsinki
90-491 828

Turun alue
Heikki Paatelainen
Patruunankuja 7 C 24
08200 Lohja
912-86 971

Tampereen alue
Pirjo Rissanen
Kuninkaankatu 8 A
33210 Tampere
931-147 693

Vaasan alue
Sinikka Kanerva
Hovioikeudenpuistikko 20 B 33
65100 Vaasa
961-128 510

Kuopion alue
Risto Manninen
Kuninkaankatu 23 A 2. kerros
70100 Kuopio
971-111 756
973-27 773 Joensuu, joka kk:n
ensimmäinen pe
klo 9.00-11.00 ja 12.00-15.00

Oulun alue
Hilkka Yli-Penttilä
Koskitie 19
90500 Oulu
981-340 442
984-21 580 Haapajärvi, joka kk:n
ensimmäinen ti
klo 12.00-15.00
986-29 983 Kajaani, joka kk:n
viimeinen to klo 12.00-18.00

Rovaniemen alue
Jorma Säynäjäkangas
960-313 589

Keskussairaalapiiri

Helsingin keskussairaalapiiristä
Helsinki ja itään päin olevat kunnat
Kotkan, Etelä-Saimaan ja Mikkelin
keskussairaalapiirit

Helsingin keskussairaalapiiristä
Espoo ja länteen päin olevat kunnat,
Turun ja Kanta-Hämeen keskus-
sairaalapiirit

Tampereen, Keski-Suomen ja
Päijät-Hämeen keskussairaalapiirit

Satakunnan, Vaasan ja Etelä-
Pohjanmaan keskussairaalapiirit
Åland-Ahvenanmaa

Kuopion, Pohjois-Karjalan ja
Savonlinnan keskussairaalapiirit

Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja
Oulun keskussairaalapiirit

Länsi-Pohjan ja Lapin keskus-
sairaalapiirit

ajankohtaista

Pekkala siirtyy maaherraksi

Keskustapuoluelainen valtiovarainministeri Ahti Pekkala on siirtymässä Oulun läänin maaherraksi. Virallista vahvistusta vailla olevien tietojen mukaan Pekkala jättäisi kokonaan politiikan ja aloittaisi maaherrana ensi vuoden helmikuun alussa. Oulun läänin nykyinen maaherra Erkki Haukipuro (Kesk.) jää tuolloin eläkkeelle. Maaherrat nimittää tasavallan persidentti Mauno Koivisto.

TV-uutiset 9.12.

Neljä sutta ammuttiin Tohmajärvellä

Neljä sutta ammuttiin metsästyksen päätteeksi Tohmajärvellä itärajan tuntumassa. Kaikkiaan 65 metsästäjää osallistui suureen susijahtiin. kaikkiaan todennäköisesti kuuden suden lauma onnistuttiin saartamaan hajustetun lippusiiman sisään ja seuraavana päivänä aloitettu metsästys johti tulokseen. Yksi lauman susista pääsi todennäköisesti pakenemaan rajan taakse ja toinen jäi todennäköisesti hyvin piiloutuneena ampumatta metsästyksen loputtua.

Merkkejä lukuisista suurista susilaumoista on havaittu pitkin syksyä koko Pohjois-Karjalan itärajalla. Esimerkiksi Ilomantsissa on havaittu kolme laumaa. Tutkija Kaarlo Nygren Ahvenjärven riistantutkimusasemalta Ilomantsista arvelee, että susien esiintyminen ei ole kovin poik-

keuksellista. Tämä vuosi lienee kuitenkin ollut otollinen lisääntymiselle ja siksi pentueita on liikkeellä tavallista enemmän. Viime vuonna Suomessa ammuttiin 12 sutta. Riistapäällikkö Rauno Poutanen Pohjois-Karjalan riistanhoitopiiristä arvioi, että susikaatojen määrä nousee tänä vuonna tuntuvasti.

Helsingin Sanomat 9.12.

Yleisradio on tehoton

Yleisradio on jäykkä ja tehoton laitos. Näin todetaan selvityksessä, jonka Yleisradio on tilannut yksityiseltä konsultilta. Selvityksen mukaan yhtiön johto hajottaa itseään liian monelle taholle. Se ei ole selvittänyt itselleen mitä se tulevaisuudelta odottaa. Lisäksi selvityksessä osoitetaan tehottomuuteen syyllisiksi liian monimutkaista organisaatitota ja byrokraattisuutta. Edellinen tarkoittaa sitä, että yhtiö on jaettu liian moneen osastoon, jolloin vastuu jakautuu liian monen ihmisen kesken. Jälkimmäinen puolestaan tarkoittaa sitä, että yhtiössä joudutaan tekemään liikaa sellaista työtä, joka palvelee vain hallinnon eikä ohjelmanteon tarpeita. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset suunnitelmat ja selvitykset.

Helsingin Sanomat 6.12.

Tuntosarven »uusi» nimi on Tuntosarvi

Niin siinä kävi, hyvät ystävät, että nimenmuutosta ei tullut. Ehdotuksia tuli ihan kiitettävästi, mutta tulos on silti se, että lehtemme nimi säilyy ennallaan. Olihan sellaisiakin ehdotuksia mukana. Suomen Kuurosokeat ry:n johtokunta ensin päätyi esittämään, että nimi pysyy ennallaan ja tämän päätöksen on nyt vahvistanut Näkövammaisten Keskusliiton hallitus. Joten, rakkaat lukijat, teemme ja luemme edelleen TUNTOSARVI-lehteä.

Kuurosokeiden hiihtoleiri

Näkövammaisten Keskusliitto ry. ja Suomen Kuurosokeat ry. järjestävät yhteisen hiihtoleirin ajalla 26.1.-30.1.1986 Vierumäen Urheiluopistolla.

Osallistumismaksua Näkövammaisten Keskusliitto ry. ei ole vielä vahvistanut: ilmoitamme osallistumismaksusta heti tiedon saatuaamme.

Ilmoittautumiset 13.1.1986 mennessä Suomen Kuurosokeat ry:n toimistoon puh. 90/7704 353 Dagi Ahvenainen.

Tulkaa hiihtoleirille virkistymään ja nauttimaan talvesta.

Taitelijat ja käsityöntekijät esiin

Terhi Pikkujämsä

Olemme suunnitelleet kehitellä erilaista kulttuuritoimintaa vuodelle 1986. Tarkoituksena olisi herätellä ja rohkaista tuottamaan itse erilaista taidetta. NYT JOKAINEN MIETTIMÄÄN JA IDEOIMAAN ASIOITA.

Helmikuun lopulla on suunnitelmassa kuurosokeiden töiden näyttely Helsingissä Helsingin seurakuntien näyttelytiloissa. Nyt kaikki piirtäjät, maalaajat, käsityöntekijät ym. taiteen tekijät esiin. Tarvitsemme kaikkea taidetta ja käsitöitä näytteille. Töiden tulisi olla täällä keskustuimistossa tammikuun loppuun mennessä. Ilmoittakaa töistänne tänne keskustuimistoon. Aluesihtööri voi auttaa Sinua töiden lähettämässä.